

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 12/11/2024 11:09
Sayı: E-120.07.03-1528617
11 11 00000000000000000000 11 11

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/17579 GK 26

Sayı :E-75833232-610-6278600
Konu :Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
11/11/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17.10.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1514450 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Yalova Milletvekili Sayın Tahsin BECAN tarafından tevcih edilen 7/17579 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:ADDA8E08-F44B-4407-AB84-9DFE0C4C3132

Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :2015426

Bilgi için: Ayşe Neslihan GÜNDÜZ Uzman

Faks:2016103

e-posta:neslihan.gunduz@sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

YALOVA MİLLETVEKİLİ SAYIN TAHSİN BECAN'IN

7/17579 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Gemi inşa sanayisi, birçok yan sanayi ile bağlantılı olarak, başlıca demir çelik sanayisi, boya sanayisi, lastik-plastik sanayisi ve imalat sanayisiyle teknolojinin gelişmesine ve istihdamın artmasında önemli rolü bulunan bir sektördür. Ülkenin savunma ihtiyaçlarına katkıda bulunmasıyla da diğer sektörlerden farklı olarak stratejik öneme sahiptir.

Son derece tehlikeli bir iş kolu olarak iş kazalarının yoğun yaşanmasının yanında küresel rekabetin ve ekonomik dalgalanmaların da hemen etki gösterdiği bir sektör olarak;

Soru 1- Gemi inşa sektöründe, 2018-2024 yılları arasında, yerli katkı oranı ile ithal katkı ayrı ayrı olmak üzere nasıl gerçekleşmiştir? Yalova tersanelerinin bu orandaki payı nedir?

Soru 2- Yalova tersaneler bölgesinde son 10 yılda yapılan işlerin, Milli Savunma Sanayii'mizdeki payı kaçtır?

Soru 3- 2024-2026 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program kapsamında, Yalova'da faaliyet gösteren işletmelerin, üniversite ve kamu Ar-Ge merkezlerinin bir araya geldiği büyük ölçekli platform ve ürün geliştirme süreçleri için, Bakanlığın planlanmış bir teşvik çalışması bulunmakta mıdır?

Soru 4- Yalova tersaneler bölgesinde, Bakanlığınızın, afet riskleri gözetilmiş yeni lojistik hatları oluşturulacak bir çalışması var mıdır?

Soru 5- Küresel deniz ticareti eğilimleri son zamanlarda gerilemesinin yanında, rekabetin yol açtığı etkiler yüzünden sektörün yaşadığı ekonomik zorluklarını aşabilmesi için yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4-5- Yalova-Altınova bölgesinde günümüz itibarıyla 31 tersane faaliyet göstermekte olup, toplam yıllık kapasite 1.925.000 Dedveyte (DWT) ulaşmıştır. Bölgedeki tersanelerde 2008 yılından 2023 yılı ilk yarısına kadar inşa edilen toplam gemi sayısı 666'dır. Burada faaliyet gösteren çok sayıda tersanemiz savunma sanayi projeleri içerisinde yer alarak milli savunma kapasitemizin gelişimine de önemli katkı sağlamaktadır.

Gemi inşa sektöründeki yerli katkı oranı ise proje bazında değişkenlik göstermekte ve genellikle sipariş verenin tercih ve taleplerine göre şekillenmektedir. Bununla birlikte savunma sanayisine yönelik inşa edilen gemilerde, bu alandaki yan sanayi üretim kabiliyetlerimizin de gelişimiyle birlikte yerli katkı oranları yüksek seviyelere ulaşmıştır. Nitekim son olarak MİLGEM İ Sınıfı'nın ilk gemisi olan İstanbul Firkateyninde, hedeflenen yerli katkı oranının da üzerine çıkılarak yüzde 80 mertebesine ulaşılmıştır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca, gemi inşa sanayisinin gelişimi ve rekabetçiliği için yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Nitekim 2012/3305 sayılı Karar'ın yürürlüğe giriş tarihi olan 20/6/2012 tarihinden bu güne kadar gemi inşaat sektörüne yönelik olarak Türkiye genelinde 561 adet yatırım teşvik belgesi (YTB) düzenlenmiştir. Söz konusu belgelerde öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 214.4 milyar TL olup 61.837 kişilik istihdam öngörülmüştür. Bu çerçevede sadece Yalova'da düzenlenen YTB sayısı ise 244 adettir. Böylece Yalova'da toplam 110.4 milyar TL tutarında sabit yatırım yapılması ve 34.952 kişilik istihdam sağlanması hedeflenmiştir.

Benzer şekilde, 5746 sayılı Kanun kapsamında; yine Yalova ilimizde Denizcilik/Tersanecilik sektöründe faaliyet gösteren 2 Ar-Ge Merkezi ve 1 Tasarım Merkezi bulunmaktadır. Bu üç merkezde istihdam edilen personel sayısı 182, tamamlanan proje sayısı 109, devam eden proje sayısı ise 28'dir.

Yalova'da ayrıca, Bakanlığımızca denizcilik sektörünün desteklenmesi kapsamında sicil verilerek tüzel kişilik kazanan Ülkemizin ilk gemi ihtisas OSB'si olan "Yalova Avrasya Giyim ve Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi" de kurulmuş bulunmaktadır. Gemi inşasında yer alan sektörlerin, tedarikçiler ile yan sanayi olarak çalışanlarında yer alacağı bu OSB'nin ülke ekonomisine ve istihdama büyük katkı sağlaması öngörülmektedir.

Diğer taraftan; yüksek katma değer ve teknoloji içeren "deniz teknolojileri" alanındaki ürünlerin desteklenmesi ve bu alandaki yerli katkı oranının artırılmasını hedefleyen eylem planları kapsamındaki çalışmalara Bakanlığımız koordinasyonunda devam edilmektedir.

Nitekim "2022/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yayımlanan Mobilite Araç ve Teknolojileri Yol Haritası" altında yer verilen "Deniz Araçları ve Liman Yönetim Teknolojileri" başlığında, 2030 yılına kadarki süreci içerecek şekilde stratejik hedefler ve eylem planları belirlenmiştir. Bu çerçevede, bahse konu yol haritasında; elektrikli, bağlantılı, otonom ve paylaşımlı araçlar, raylı ulaşım araç ve sistemleri, İHA'lar ve uçan otomobillerin yanı sıra deniz araçları ve liman yönetimi hususları da kapsamıştır. Burada örneğin, deniz yoluyla yük taşımacılığının artırılması, deniz araçlarının elektrifikasyonu, akıllı liman yönetimi, haberleşme teknolojileri ve sürdürülebilir alternatif yakıtlara ilişkin eylemler yer almaktadır.

Bahse konu proje ve çalışmaların yanı sıra, deniz teknolojileri alanındaki rekabet gücünü geliştirmek, sektörün Ar-Ge ve yenilikçilik kültürünün gelişimine katkı sağlamak ve sektöre özgü sorunların değerlendirilerek çözüm önerileri üretmek amacıyla oluşturulan "Deniz Teknolojileri ve Sanayisi Teknik Komitesi" de Bakanlığımız koordinasyonunda çalışmalarını sürdürmektedir.